

متن پرسش

باسلام خدمت استاد عزیزم زیارت شما قبول به تازگی یکی از اقوام بنده فوت شدند که اهل نماز و قرآن و مسایل دینی نبودند اما مرد خوبی بودند(خدایش بیامرزد) در یکی از سخنرانی های استاد محمد شجاعی شنیدم که ایشان می فرمودند که اگر کسی در دنیا با کاری و حسنه ای انس نداشته باشند مثل خواندن یکی از سوره های قرآن بعد از مرگ اگر بستگان برای او این سوره را بخوانند به او نمی رسد و او نمی تواند از صورت آن استفاده کند ، و باتوجه به مبانی دینی که از مباحث معرفت نفس دریافتم هم درست است، ایشان میفرمودند که حتی چه بسا صورت این حسنه برای او عذاب هم باشد چون ظرفیت پذیرش و استفاده از آن را ندارد و لذا باید حسناتی را هدیه کرد که میت قبل از مرگ با آن انس داشته، میخواستم نظر جنابعالی را جویا شوم. استاد با توجه به مبانی معرفت نفس ونظام مندبودن عالم هرکسی در این دنیا نتواند خودش را در سیر به سوی حق قراردهد در برزخ و قبر بشدت دچار مشکل می شود و نمی تواند سیر کند و لذا بایستی مدت های طولانی در ظلمت و عذاب گرفتار باشد ، آیا این همگان صادق است یا نه مربوط به افرادی است که در سیر بسوی درجات بالاتری از بهشت و شناخت حق قدم بر میدارند؟در بعضی روایات دیده می شود که میفرمایند حتی محبین و شیعیان تا قبل از مرگ و حتی در سكرات پاک می شوند و در برزخ مشکلی ندارند و این بادید فوق سخت قابل جمع می باشد کسی که مدت های طولانی در اثر وابستگی شدید به صورت های دنیایی مثل همسر و فرزند یا ... زندگی کرده و توان جدایی از آنها و تنهایی را نداشته چطور می تواند در برزخ بدون مشکل باشد، مثلا کسی که آنقدر به همسرش وابسته است که حتی تاب دوری او را برای یک روز ندارد این در برزخ برای او عذاب نمی باشد چون در آنجا همسر او دیگر در کنار او نیست ولذا در فرمایشات عرفا آمده است که : به تنهایی بکن عادت که در گور بخواهی بود تنها تا دم صور البته متوجه هستیم که این تنهایی آن عزلت منع شده در اسلام نیست بلکه آن مربوط به دل انسان است یعنی باهمه بودن و تنها بودن. باتشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حرف حق همان است که استاد عزیز حضرت آیت الله محمد شجاعی فرمودند. ولی از طرف دیگر رسول خدا «صلوة الله علیه وآله» به ما دستور داده اند: «لَا تَقُولُوا فِي مَوْتَاكُمْ إِلَّا خَيْرًا» در رابطه با اموات خود که خود را مسلمان می‌دانستند جز به نیکویی یاد نکنید پس با این امید برایشان طلب مغفرت نمایید. موفق باشید